



İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

Kurumsal İç Değerlendirme Raporu Yazım Kılavuzu
Eğitim-Öğretim Başlığı

<http://www.yok.gov.tr/web/kalitekurulu/24/>

Prof. Dr. Nurbay GÜLTEKİN

KURUMSAL İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU KLAVUZU

A. Kurum Hakkında Bilgiler

B. Kalite Güvencesi Sistemi

C. Eğitim ve Öğretim

D. Araştırma ve Geliştirme

E. Yönetim Sistemi

F. Sonuç ve Değerlendirme

Programların Tasarımı ve Onayı

- Programların **eğitim amaçlarının** belirlenmesinde ve **müfredatın** (eğitim programının) tasarımında **i ve dış paydaş** katkıları nasıl ve ne seviyede gerçekleşmektedir? ([Bologna Süreci ve Akreditasyon](#))
- **Programların yeterlilikleri** (ıktıları) (mezun bilgi, beceri ve yetkinlikleri) nasıl belirlenmektedir?
- **Programların yeterlilikleri** belirlenirken Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler erevesiyle ([TYYÇ](#)) uyumu göz önünde bulundurulmakta mıdır?
- **Programların yeterlilikleriyle ders öğrenme ıktıları** arasında [ilişkilendirme](#) yapılmakta mıdır?
- Kurumda programların onaylanma süreci nasıl gerçekleştirilmektedir?
- Programların **eğitim amaçları** ve **kazanımları** kamuoyuna açık bir şekilde ilan edilmekte midir? <http://ebs.aydin.edu.tr>

Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi

- **İç paydaşların** (öğrenciler ve çalışanlar) ile **dış paydaşların** (işveren, iş dünyası ve meslek örgütü temsilcileri, mezunlar, vb.) sürece katılımı sağlanarak programın gözden geçirilmesi ve **değerlendirilmesi nasıl** yapılmaktadır?
- Gözden geçirme faaliyetleri **ne sıklıkta, nasıl ve kimler** tarafından yapılmaktadır? Katkı veren **paydaşlar nasıl** belirlenmektedir? Bu paydaşlar karar verme sürecinin hangi aşamalarına katılabilmektedir?
- **Değerlendirme sonuçları, programın güncellenmesi ve sürekli iyileştirilmesi için** nasıl kullanılmaktadır?
- Programların **eğitim amaçlarına** ilişkin hedeflerine ulaştığını; öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğini nasıl **izlemekte ve ölçmektedir?**
- Programların **eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarına** ilişkin taahhütleri nasıl güvence altına alınmaktadır?

Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

- Programlarda yer alan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı **kredi değerleri** (AKTS) belirlenmekte midir?
- Öğrencilerin yurt içi ve/veya yurt dışındaki işyeri ortamlarında gerçekleştirebilecekleri **uygulama ve stajların iş yükleri belirlenmekte** (AKTS kredisi) ve programın toplam iş yüküne dâhil edilmekte midir?
- Programların yürütülmesinde öğrencilerin aktif rol almaları nasıl teşvik edilmektedir?
- Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemi (BÖDY) hedeflenen **ders öğrenme çıktılarına** ulaşıldığını ölçebilecek şekilde tasarlanmakta mıdır?
- Doğru, adil ve tutarlı şekilde değerlendirmeyi güvence altına almak için nasıl bir yöntem (sınavların/notlandırmanın/derslerin tamamlanmasının/mezuniyet koşullarının önceden belirlenmiş ve ilan edilmiş kriterlere dayanması, vb.) izlenmektedir?

Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

- Öğrencinin devamını veya sınava girmesini engelleyen haklı ve geçerli nedenlerin oluşması durumunu kapsayan açık düzenlemeler var mıdır?
- Özel yaklaşım gerektiren öğrenciler (engelli veya uluslararası öğrenciler gibi) için düzenlemeler var mıdır?



İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim-Öğretim Bilgi Sistemi (EBS)

<http://ebs.aydin.edu.tr>

**Eğitim-Öğretim Kalitesini Artırmak Açısından
EBS'nin Gözden Geçirme ve İyileştirme Çalışmaları**

Prof. Dr. Nurbay GÜLTEKİN

YENİ BİR PROGRAM AÇILIRKEN İZLENEN SÜREÇLER (Bologna Süreci)



YENİ BİR PROGRAM AÇILIRKEN İZLENEN SÜREÇLER (Bologna Süreci)

- Üniversitenin misyonuna uygun olan Bölüm misyonu (Öz görevi) Tüm paydaşların görüşleri alınarak belirlenmeli
- Tüm paydaşların görüşleri alınarak Programın eğitim amaçları belirlenmeli,
- Programın belirlenen **amaçlarını** gerçekleştirecek **Program çıktıları/yeterlikleri** paydaşlarla ortaklaşa belirlenmeli, Bu amaçla AYYÇ, TYYÇ ve TAY göz önünde bulundurulmalı
- Program eğitim amaçları ile Program çıktıları ilişki matrisi oluşturulmalıdır.
- Belirlenen **program çıktılarını** sağlayacak nitelikteki derslerin belirlenmesi ilgili alanda etkin ve yetkin olan kişilerin ve tüm paydaşların görüşleri alınarak ilgili kurullarda **karar verilmeli**,
- Her bir ders için ölçülebilir niteliklerde ve **Program çıktıları/yeterlikleri** ile ilişkili olabilecek ve **program çıktılarını** sağlayacak niteliklerde **“Öğrenme Kazanımları (çıktıları)”** yazılmalı ve ilgili bölüm komisyonu onaylamalı

YENİ BİR PROGRAM AÇILIRKEN İZLENEN SÜREÇLER

- **Dersin Öğrenme Çıktıları** ilgili dersi başaran öğrencinin bu dersten edineceği bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandığı ölçülebilir niteliklerde olmalıdır. Komisyon bu açıdan bakmalı
- Derslerle Program çıktıları ilişki matrisi oluşturulmalı
- **Ders öğrenme kazanımları** ile **Program çıktıları** ilişki matrisi bölüm komisyonunca sağlıklı olarak oluşturulmalı
- **Ders öğrenme kazanımlarına** ulaşabilmek için **gerekli iş yükü ve Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS)** kredileri hesaplanmalı, 30 AKTS/dönem kuralını bozmadan
- **Ders öğrenme çıktıları/kazanımları** ile **program çıktılarının/yeterliliklerinin** uyumu için **Program Kalite Güvence Sistemi** kurulmalı ve çalıştırılmalıdır.
- **Program kalite güvenceleri:** Gözlem, değerlendirme ve güncelleme süreçlerini kurma ve geliştirme.

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi

Ulusal Yeterlilikler Çerçevesinin ilgi tutulabileceği ve bu sayede farklı ÷lkelerin yeterliliklerini birbirleriyle ilişkilendirilebileceği şemsiye (üst) çerçevelerdir.

Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi

Ulusal düzeyde yükseköğretim yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi açıklayan, ulusal ve uluslararası paydaşlarca tanınan ve ilişkilendirilebilen, yeterliliklerin belirli bir düzen içerisinde yapılandırıldığı bir sistemdir.

Temel Alan Yeterlilikleri

Ulusal düzeyde yükseköğretim yeterlilikleri göz önünde bulundurularak herhangi bir meslek alanındaki yeterliliklerin ilgili paydaşların görüşleri alınarak belirli bir düzen içerisinde yapılandırıldığı bir sistemdir.

Paydaş Görüşleri

Dış paydaş görüşleri (Mezunlar, işverenler, meslek odası temsilcileri, danışma kurulu)

İç paydaş görüşleri (Öğretim üye ve elemanları, bölüm personeli, öğrenciler, ..)

Paydaşlarla yapılan toplantılar **tutanak** haline getirilip arşivlenmeli

Program Eğitim Amaçları

➤ **Eğitim amaçları** , bir programın eğitsel misyonunu nasıl sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir.

➤ **Programın eğitim amaçları**, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl (3-5) içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan genel ifadelerdir.

➤ Programın öngörülen **eğitim amaçlarını** sağlayabilmesi için programdan beklenen “**program çıktıları**”nın tüm paydaşlarla sağlıklı olarak belirlenmesi gerekir.

Program Çıktıları

Nasıl Bir Program ?

- **Program çıktıları**; öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadelerdir. Öğrencinin mezun olduğunda neyi bilmesinin ve neyi yapabilmesinin beklendiği program çıktıları ile açıklanabilmelidir.
- **Eğitim amaçlarını** karşılayan **program çıktıları**, programda yer alan derslerin “**ders amaç ve hedefleri ve derslerin öğrenme kazanımları**” ile sağlanır.
- Ders Öğr Kazanımları \longrightarrow PÇ \longrightarrow PEğ. Amaçlarını sağlamalı

Dersler

Program çıktılarını sağlayacak **ders öğrenme çıktıları** bölüm/program kurulunca belirlenir. Ders **Öğrenme çıktıları** ile **program çıktıları** ilişkilendirilir. Derslerin **program çıktılarına** katkısı puan olarak (5 üzerinden) ve ağırlıklı olarak bölüm/program kurul tarafından belirlenir. **Ders öğrenme çıktılarının** sağlandığı **ölçüm yapılarak** kanıtlanmalıdır. Ders Öğrenme çıktıları ile Program çıktıları ilişkilendirilmelidir. İlgili matrisler ve ölçüm sonuçları kanıt olarak sunulmalıdır.

Öğrenme Çıktıları

Öngörülen **program çıktıları**nı sağlayacak ve gerçekleştirildiği ilgili dersin sınavlarında sorulan sorular ve verilen cevapların değerlendirilmesi ile belirlenir. Dersin **Öğrenme çıktıları** uygun ölçüm yöntemleri kullanılarak ölçülmelidir. Dersin **öğrenme çıktıları** ve ölçüm yöntemleri bir komisyonca incelenip onaylanmalıdır. **Öğrenme çıktıları**nın sağlanıp sağlanmadığı ölçülemiyor veya Program çıktılarından en az biri ile ilişkili değilse bu öğrenme çıktısı boşuna yazılmış demektir.

Yukarıda belirtilen işlemler sonucunda oluşturulan programın öngörülen **program amaçlarına** ve **program çıktılarına** ulaşıp ulaşılmadığının kontrol edilmesi ve rastlanan aksaklıkların nasıl giderildiğinin **işleyen bir mekanizmasının kurulmuş** olması gerekir. Bu amaçla yapılacak işlemler aşağıdaki gibi olmalıdır.

PROGRAM KALİTE GÜVENCELERİ:

Gözlemler yapmak, değerlendirmek ve güncelleme süreçlerini kurmak ve geliştirmektir

Program amaçları ve Program çıktılarının sağlandığına yönelik kanıtlar ve sürekli olarak yapılan **aşağıdaki kontrol mekanizması işletiliyor olmalıdır.**

Öğrenme Çıktıları

1. Derslerin **öğrenme çıktılarının** ölçüm sonuçları
 - a) Öğretim üyesi tarafından yapılan dersin sınavında sorulan soruların ve cevap anahtarında öğrenim çıktıları ilişkilendirilerek Ölçüm yöntemi ve öğrenme çıktıları ile ilgili başarı puanları da dikkate alınarak öğrenme çıktılarının gerçekleşme oranı tespit edilir.
 - b) **Dersin öğrenme çıktıları ile Program çıktıları** ilişki matrisi bölümde kurulan komisyonca oluşturulur ve değerlendirilir.

- c. Dersin tüm **öğrenme çıktıları**, dersin içeriği ve planı göz önünde tutularak bölüm başkanı ve bölüm kurulu tarafından **program çıktılarına** katkı oranları belirlenir. Oluşan **dersler-program çıktıları** matrisi mutlak ve ağırlıklı olarak değerlendirilir. Bu matris sonuçları, ders öğrenme çıktısı-program çıktı matrisi de birlikte değerlendirilerek sorun varsa sorun ilgili toplantılarda görüşülerek gerekli düzeltmeler yapılır.
- d. Öğrenciler tarafından yapılan ders değerlendirme sonuçları akademik kurullarda değerlendirilerek rastlanan sorun toplantılarda görüşülmek üzere ilgili bölüm başkanınca not edilerek rapor haline getirilerek akademik toplantıda görüşülür.

2. Program çıktılarının sağlandığına dair kanıt olacak deliller

- a) Ders öğrenme çıktılarının program çıktılarına katkılarının puanları mutlak toplamı ve ağırlıklı olarak derslerin program çıktılarına katkılarının sonuçları incelenir
- b) Mezuniyet durumundaki son sınıf öğrencilere **program çıktıları** ile ilgili uygulanan mezun anketlerinin sonuçları
- c) Mezunlara **program çıktıları** ile ilgili uygulanan mezun anketlerinin sonuçları
- d) İşverenlere program çıktıları ile ilgili uygulanan anketlerin sonuçları

Birlikte değerlendirilerek sonuçlar yapılan ilgili toplantılarda değerlendirilir. Bir sorun varsa not edilerek **paydaşlarla yapılacak toplantıda** ele alınır ve gerekirse düzeltme işlemi yukarıda program çıktılarını belirlerken yapılan yöntemle gerçekleştirilir.

3. Programın Eğitim Amaçlarının Gerçekleşme Durumu

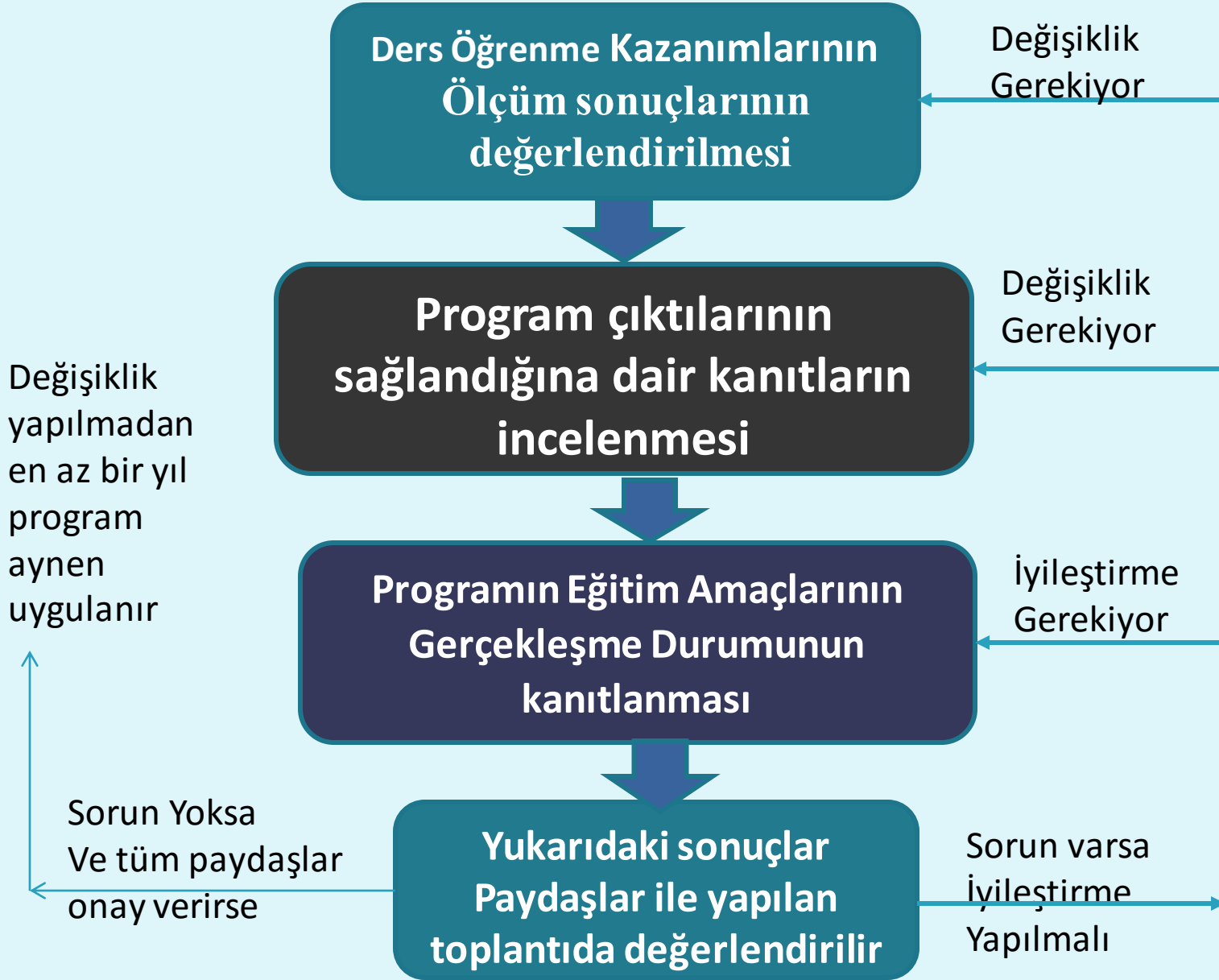
- a) **Program çıktıları** ile **program amaçları** ilişki matrisi birlikte değerlendirilir
- b) Mezuniyet durumundaki son sınıf öğrencilere program amaçları ile ilgili uygulanan mezun anketlerinin sonuçları
- c) Mezunlara program amaçları ile ilgili uygulanan mezun anketlerinin sonuçları
- d) İşverenlere program eğitim amaçları ile ilgili uygulanan anketlerin sonuçları
Birlikte değerlendirilerek sonuçlar yapılan ilgili toplantılarda değerlendirilir. Bir sorun varsa not edilerek **paydaşlarla yapılacak** toplantıda ele alınır ve gerekirse amaçlarda düzeltme işlemi yukarıda **program çıktılarını** belirlerken yapılan yöntemle gerçekleştirilir.

Yukarıda belirtilen işlemler her **akademik yılsonunda** yapılarak bir sorun varsa düzeltme işlemi aşağıdaki sıraya uygun olarak **tüm paydaşların da** görüşü alınarak gerekli işlemler yapılır.



4. Akademik yılsonunda iç ve dış paydaşlarla yukarıda elde edilen sonuçlar tartışılarak Eğitim amaçlarında gerekli değişiklik yapılır. Bu değişikliğin gereği olarak yukarıdaki sıra gereği **Program Çıktıları** revize edilir ve buna bağlı olarak ders ilave edilir veya bazı derslerin amaç ve hedefleri, **öğrenme çıktıları**, içeriği değiştirilir. Bu değişikliklerin uygulaması sonucu olarak akademik yıl sonunda tekrar kontroller yapılarak beklenen sonuca ulaşılır.
5. **Program kalite güvenceleri:** Gözlem, değerlendirme ve güncelleme süreçlerini kurmak ve geliştirmektir.

PROGRAM KALİTE GÜVENCESİ ve PROGRAMIN İYİLEŞTİRME SÜREÇLER



SONUÇ OLARAK

➤ **BOLOGNA SÜRECİ KAPSAMINDA ÖĞRENME ÇIKTILARI ve İŞ YÜKÜNE DAYALI PROGRAM TASARIMI İLE**

➤ **PROGRAM AKREDİTASYONU**

**eşdeğer çalışmalardır.
İkinci bir iş olarak düşünülmemelidir.**

İAÜ de UYGULANAN ANKETLER (Katılımı teşvik etmeli)

- a) Mezunlarına EBS de mevcut olan dinamik anketleri uygulamalı (mezunların bilgileri tutulmalı)
- b) Mezunların çalıştığı kurumun iş verenine EBS deki anketleri uygulamalı
- c) Mezuniyet aşamasına gelmiş son sınıf öğrencilerine okudukları temel dersler hakkında anketler uygulamalı
- d) Ders Değerlendirme
- e) Danışman değerlendirme
- f) Öğrenci memnuniyeti
- g) Mezunlar ve iş verenlerle her yıl toplantılar yaparak önemli tasarım ve temel mesleki dersler hakkında çapraz sorularla görüşlerini almalı ve PÇ, PA bu toplantılarda tartışılmalı

Teşekkürler